

[Undervisningsministeren.]

at dette ikke sker alene gennem folkeskolen, men ved brug af så mange forskellige uddannelses tilbud som muligt. Jeg tænker i denne forbindelse f. eks. på efterskolerne, ungdomsskolen og de faglige uddannelser.

I gymnasiet er elevtallet siden i fjor steget med knap 1.000 elever til 24.000. Trods dette må vi konstatere, at den andel af en årgang unge, der søger gymnasiet her i landet, ligger langt under de tilsvarende tal for Norge og Sverige. De problemer, dette forhold rejser, er for tiden til overvejelse i undervisningsministeriet. Det drejer sig ikke alene om problemer i forbindelse med tilgangen til vore gymnasier, men også om udbygning af studenterkurserne og eventuelt om overvejelser i retning af andre adgangsveje til de højere uddannelser — selvfølgelig uden at sænke niveauet. Det er hævet over enhver tvivl, at der stadig er evnerige unge, der af den ene eller anden årsag — økonomiske, geografiske eller miljømæssige — ikke får den uddannelse, de har evner og lyst til.

Seminariernes elevtal er atter i år forøget med ca. 10 pct. Med godt 12.000 elever er seminarierne nu på bristepunktet. I løbet af 7 år er elevtallet fordoblet. Til trods for dette er jeg ikke i tvivl om, at vi endnu i en årrække vil komme til at leve med de problemer, lærermangelen giver — et spørgsmål, der vil blive lejlighed til at drøfte nærmere, når loven om foranstaltninger mod lærermangelen senere i denne samling kommer til behandling.

Inden for lærlinguddannelserne er stigningen ganske vist ret moderat. Men med sine 120.000 elever rummer disse uddannelser dog et langt større antal uddannelsessøgende end for få år siden, og det byggeri, som forbedringer i retning af overgang til dagskole, indførelse af forskoler og centralskoler m. m. stiller krav om, er desværre endnu langt fra gennemført.

Et særlig vanskeligt punkt at omtale i denne forbindelse er det store udækkede behov for nye skolehjem, der er en af forudsætningerne for på god måde at kunne gennemføre den igangværende omlægning af lærlingundervisningen. Også andre former for byggeri er nødvendige, hvis det skal være muligt at føre påkrævede refor-

mer inden for erhvervsuddannelserne ud i livet.

Vi fik i foråret en ny lov om handelskoler, tekniske skoler, maskinmester- og maskinistiskoler. Der arbejdes for tiden blandt andet med udbygning af den videregående handelsuddannelse, med forbedring af uddannelsen af byggeteknikere og med ajourføring af ingeniørstudierne på teknika.

Jeg vil gerne i denne sammenhæng sige til det ærede medlem fru Grethe Philip, at vi er opmærksomme på de problemer, det ærede medlem i går rejste i forbindelse med byggeuddannelserne. Jeg tør ikke på stående fod tage stilling til det forslag, det ærede medlem fremsatte; men det vil gå ind i de overvejelser, vi allerede har i gang, ikke mindst inden for byggefeltet på teknikumniveau.

Også planerne om oprettelse af seminarier for uddannelse af erhvervsskolelærere er ganske langt fremme.

Efterskoler og højskoler har i disse år et ret stabilt elevtal. Det synes, som om mange hjem og mange unge endnu ikke har opdaget, hvor vigtig en uddannelse ud over og ved siden af den faglige uddannelse er.

Ungdomsskolerne, der fik et nyt grundlag ved loven af 1960, har i årene siden oplevet en tredobling i sit elevtal op til næsten nu 50.000 elever.

Vender vi os til universiteterne og de øvrige højere læreanstalter, ser vi lignende voldsomme væksthastigheder. Det samlede antal studerende ved de højere læreanstalter var her i efteråret ca. 29.000. I finansåret 1965-66 må antallet af studerende alene ved Københavns universitet ventes at passere 18.000 og ved Århus universitet 5.000.

Alle disse stærkt stigende ønsker om en bedre uddannelse og en længere uddannelse må selvfølgelig afspejle sig i undervisningsministeriets budgettal. Men selv uden en egentlig udvidelse og uden egentlige nydannelser må der ske en stigning i undervisningsministeriets budget. Ser vi på udgifterne under § 20, altså driftsudgifterne, drejer det sig her i helt overvejende grad om udgifter, der er fastlagt i særlig lovgivning, lovbundne udgifter, der ikke kan røres uden gennem ændringer i bestående tilskuds- eller anden lovgivning. Hertil kommer så, at en meget væsentlig del af ud-